

Բեռն, Բոլեալ Ի Սիմեոն Լադիսլաւսկի Բալ-  
նաւեանց Բարեբաբել Եմմա Վեդեր Եղիս-  
կապան Բալնաւեանց որ եր Զորին ապառա-  
յարէ և մէք բնակաւ գիւղական օրինակն:  
Հանգամանք գրաւ-Բեռն Եւստասիոս Բանկ  
և ան ցաւանէն լինել Երկուր-Բեռն ան-  
ցաւ Բարաւ մերաւելաց Բանաւերաց Հընդ-  
հասարակի և Ի Յեռն Բաւերաց Բեռնալ Ի  
Սայր Եւստասիոս:

### Բաւերաց-Բեռն Եւստասիոս Եւստասիոս

Աղերսանդրապօլս հասարակութիւնը, որ քանի  
տարուց ի վեր անխնամ եւ յուսկեղծ Թողուցած էր  
իւր Ազգային-Հոգեւոր-Գործըր անշարժ մնալով, տե-  
սանելով նորա օրըստօրէ խանդարումը եւ մեծամեծ  
վնասները, չկարողացաւ այլ եւս անտարբեր մնալ.  
հատկացաւ ուսումնարանի պիտանաւորութիւնը, ծա-  
նալեց նորա յարգը եւ արագայի ամենահարկաւորու-  
թիւնը զպոց սերնդոց բարօրութեան ազատել, որից  
պէտք է դուրս ցլաւն ծառագոյթարծակ աստղեր.  
գտում, մարբուած, խոհեմ եւ աղքատիտան ան-  
ղամներ իւր վիճակը Թեթեւացնելու եւ բարւոքելու,  
հատարակական իշաւունքները սրահարներու եւ Թող  
չտալու նրան ոսնակիս աւելելու մի քանի ուրուա-  
կան եւ փառամոլ անծեր:

Գտնելու մը ընտրութեամբ եւ Վեհափառ Կաթողի-  
կոսի հաստատութեալ Եւստասիոս Եւստասիոս  
տարակոյտ չկայ որ այսուհետեւ Ուսումնարանը ու-  
նենալու է մի հաստատուն յառաջընթացութեան կեդ-  
րոն ուսման ընդարմակ ասպարէզում. Հոգեւոր-Գրա-  
րոցի այս նոր փոփոխութիւնը մի երկնային պարգեւ  
եւ նշանաւոր դարադրուիս հոտարելու է մեր քաղաքին,  
միայն եթէ անուամբ եւ եթէ չլինի, այլ անաշտապէս  
զործադրուի: Արեւն Թող ուրախանան տեղւոյս Հայ-  
ազգի մանկտիրը, որ քաղցի առաջին անգամ փոքր  
ինչ հաշտ աչքով հայելն է խրեանց վերայ, պարան  
տարիներէից վերի պարգեւել պապէս խոհեմ, սողա-  
ւէր եւ խնամածու Հայեր, որոնք խրեանց անծերը  
եւս չեն խնայում մանուկների կրթութեան համար:  
Աշխատեցէք տրեմն աղնիս եղբայրներ, աշխատեցէք,  
զոցալ յոյսը, որը դէպ ի Զեղ, եւ աշխատութիւնները  
ի դէ եւ չհանելու, եւ հասարակութեան առաջել

պորգերեւ կացուցանելու, ասկիատուերով անշնչելի  
զոցալ պանծալի անունները դրոշմելու Զեր սրտերում  
երախտադիտական զգացմանցը սնմուանալի յիշա-  
տակ աշխատեցէք իմ հոգեհարազատներ, աշխատեցէք:  
Իսկ Գնք. մեծարու եւ յարգելի Հոգաբարձուք, Զեղ  
եւս աւելի պարտաւորութիւն կայ աշխատելու. Կախ  
հասարակական յոյսը ընդունալն չլինելու, երկրորդ,  
իւրաքանչիւր ուսումնարանական, նիւթական եւ բա-  
րոյական վիճակը անցիալի պէս անխնամ եւ անբա-  
րկիարկ չթողնելու\*), անուշաղբի լինելու իւրաքանչիւր  
Տոհմ եւ անհիմն խօսքերի, որոնք խոհեղութեւ արդելը  
լինելու եւ մատաղիկ մանկանց նորարայլ եւ տկար  
յառաջընթացութեան քայլափոխին:

Եթէ հասարակութիւնը չզննահատէ Զեր արժանագով  
աշխատանքը (չենք կարծում), Երկիրը կ'արժանորէ  
Զեղ. Զեր աշխատանաց փոխարինը, չեն մոռանալու  
Զեր երախտըր մատաղ մանուկները, որոնք Զեր  
շնորհիւ կատարեալ մարդ պիտոյ է դառնան, խրեանց  
չարն եւ քարին ճանաչող, եւ խրեանցապատկան իրա-  
ւունքներին անկաւն վահան, որոնք առ պէժ աղքա-  
տեանցների անկալ որկորներից դէպ ի մարտականու.  
Թիւնեն առաջնորդում. Իսկ եթէ ընդ հակառակն դր-  
ծէք, ինչպէս տեսած է միշտ Աղերսանդրապօլ, միայն  
լուսնումամբ հոգաբարձութիւն եւ ուսումնարան, այն  
ժամանակն այնքան անմեղների արիւնները ձեղանից  
կ'աւհանջուի. եւ նորանց բարոյական մահուան տո-  
թը կ'լինիք, եւ կ'պակուիք այս մարդուրեւական Տիւ-  
ղոսով, Թէ Հովիւք արածեն զանձնն, եւ ոչ զոչխա-  
րըս. «Որ ունի տկանըս խելոյ լուիցէ՝ Աղնիւ պա-  
րաններ, Զեր դործոյ յառաջագիմութիւնն ինձ անտա-

\*) Տարակոյտ չ'կայ, Հոգաբարձութիւնը կ'արգա-  
դրուի մեան ժամանակ աչքի առջեւ կուենայ ու-  
սուցչաց ոմանց տկարութիւնից պատճառած դա-  
սախոսութեան անկարութիւնը եւ բռնակալ ըն-  
թացքը, որը աշակերտին զրկում է դիտակցութիւ-  
նից, եւ ոմանց անօգուտ եւ անհիմն դաստիարակու-  
թիւնը, եւ անմարդապէս արարուածքը, մարդա-  
սիրութիւն չի համարուիլ պրպիսեաց պրպիւն  
պաշտօն յանձնելը. այս եւս առաջարկում եմ Հո-  
գաբարձութեանը, եթէ ստիպուած է մի քանի մար-  
դահաճոյական կամ որ ե իցէ աներեւոյթ զորութիւ-  
նից, իբրեւ ուսուցիչ պահելու այնպիսեաց, աւելի  
լաւ կ'լինի նոցա տարեկան թոշակ նշանակելով  
աղատելին խեղճ Հայ մանկտեաց պրպիսի թիւնայի  
դասաւորութիւնից:

րակոյս առնողն է լինում գլխաւոր այն ազդեցութիւնը  
ընթացականաց բռնածներին, որոնք արդէն իսկ երե-  
ւումէ իւրեանց ձեռնածնի լինելը նոյն անբարեկար-  
գութեան մէջ թողնուի ուսումնարանը: յուսով ենք որ  
Հոգաբարձութիւնը այնպիսեաց իրրեւ պիտանի պա-  
տրուական տուած խորհուրդները առանց բնութեան  
ընդունելու չէ, այլ իւրաքանչիւրին իւր պաշտօնի  
գործունէութեան համաձայն կ'պատուէ եւ կ'պակէ,  
որով կ'տարած կ'լինի իւր պարտականութիւնը:

### Աւարտելի Մարինանց

Մեր անցեալ զեկանմ: ամսագրոյ միջո-  
ցաւ Լեւոնայ Թատր. Բնկերութեան ուղ-  
ղուած աղգարարութեան համաձայն՝ նոյն  
Բնկերութիւնը փութացած է՝ ուր որ աւ-  
ժանն է, ներկայացնել իւր հաշիւը, խնդրե-  
լով միանգամայն հրատարակել զայն Աւ-  
արտելի միջոցաւ: Օգոր Լեւոնայ Վեր-  
փոխ. Թեմակալին գրութեամբ հանգերձ կը  
հրատարակեմք ահաւասիկ:

### Խաչատուրեան Աւարտելի ամսագրոյ

Համաձայն բողոքական յօդուածոյ Արարատ  
Ամսագրոյ՝ Թիւ Ը. Գեկտեմ. 1869 ամի, յերես  
136, պահանջելով յառաջին կարգի Թատրոնական  
ընկերութենէ զհաշիւ յընթաց անցեալ 1869  
ամի Թատրոնական մեղից եւ ծախուց, ստացայ ի  
20 յունվարի այսր ամսոյ. յորմէ երեւի, զի յանձ-  
նեալ Օրիորդաց Դպրոցին 34 բուրլի զրամմէ՝  
մուտք եւ ծախք 8 նանգամ յընթաց տարւոյն  
ներկայացուցմանց՝ են հաւաւ: 810 բուրլի. զո-  
րոց զհամառօտ ցուցակն, նա եւ զցուցակն պատ-  
րաստեալ պարագայիցն՝ ընդ այսմ առաքելով  
Խմբագրութեանդ՝ խնդրեմ ի տեղեկութիւն ա-  
մենայն ցանկացողաց տպագրութեամբ հրատա-  
րակել միջոցաւ Աւարտելի պատուական ամսագրոյն:  
Կարեւոր համարեմ յարակցել թէ՛ վասն այսու-  
հետեւ տեղի չ'տալոյ ունէր բանասել զկատուա-  
րէն եւ զընկերս Թատրոնական Առաւարտութեանն,  
եւ առանց խմանալոյ զստոյգ տեղեկութիւնս հաշուց

չ'բողոքել զնոցանէ, եւ մանաւանդ վասն պարզա-  
պէս ցուցանելոյ զօգուտն երկեսո Դպրոցաց Հայոց  
Երեւնայ, որ ի Թատրոնական Առաւարտութենէ,  
հրաւիրելի զայն ընկերութիւն պայմանաւ վարելոյ  
այսուհետեւ ընդ մեզ, որ զՏեսչութեան ունիմ բզ-  
պաշտօն Թեմական Դպրոցին: Աւարտելի եւ նորա մա-  
տուցին զեօթն յօդուածովք պայմանս՝ Յայտարար-  
ութեամբ իւրեանց՝ առ ի հրատարակութեամբ  
յայտնելոյ ամենեցուն թէ՛ յայսմ հետէ Թատրո-  
նական Առաւարտութիւնն՝ ըստ այնմ ունի յա-  
ռաջ տանել զիւրն գործողութիւն ի Թատրոնական  
ներկայացուցմանս. զորպիսի յայտարարութիւն  
ընդ այսմ առաքելով ի Խաչատուրեան Աւարտելի  
ամսագրոյ՝ խնդրեմ տպագրութեամբ հրատարակել  
ի լուր ամենեցուն, որպէս զի՝ ցանկացողք օգտի  
Դպրոցաց՝ ծանկցեն թէ՛ առ իւրաքանչիւր նուագն  
ողբերգութեան Դպրոցքն ունին ստանալ բացա-  
յայտ եղանակաւ միայն 30 ուրլի զրամ, եւ թէ՛  
ցանկացողք ներկայացուցանելոյ զօրպիսի եւ իցե  
զեր Թատրոնական՝ ունին ըստ Դրոյ յօդուածոյ այ-  
նքր պայմանագրութեանն վարիլ, որով ունի ամե-  
նայն գործ Թատրոնական խաղաղութեամբ եւ յա-  
ջողութեամբ վերջանալ:

Փոխանորդ Թեմակալին Երեւնայ,  
ՄԵՍՐՈՎԻ ԱՆԴՐԵԱՅԵՍ ՍՄԵԼՏԵԱՆՑ

ի 25 Յունվարի, 1870 ամի.

Եւ ի - - -

Նորին Գերապետութեան  
Տ. Փոխանորդի Թեմակալի Երեւնայ Մեսրոբ  
Վարդապետի Սմբատեանց

Մեզին կարգի Թատրոնական  
Բնկերութենէ Լեւոնայ

Յայտարարութիւն

Երեւնայ անցեալ 1869 ամի առաջին կարգի  
Թատրոնական Բնկերութիւնս ու թէ՛ անգամ ներկա-  
յացումն տալով յօդուտ երկեսո Դպրոցաց Հայոց  
քաղաքիս, ընդ ձեռն Պ. Մկրտչի Հոգաբարձուի  
Թատրոնին կազմեց ընդ ամենն - - - հարիւր - - -  
բուրլի գումար զրամ, որով հետ զհետեւ պատրաստ-  
ուեցան Թատրոնական բոլոր հարկաւոր պարագա-